

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Syntagma Iuris || Vniversi, Atqve Legvm || Pene Omnivm
Gentivm, Et || Rervm Pvblicarvm Præcipvarvm,||**

Grégoire, Pierre

Francofurti ad Mœnum, M.D.XCIX.

VD16 VD16 G 2999

14 de Donatione caussa mortis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-97739](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-97739)

febat, ob res benefestas. Fiebat & in aliis publicis largitionibus donationum militi, sicut & conuocatum plebi, vide Tacitum l. 2. § 14. Herodot. l. 3. § 4. Lampridius in vita Alexandri. Dona amplissima imperatorum, ac fortium ciuium, ut scribit Plinius, l. 18. biff. Nat. c. 3. quantum quis vno die plurimum circumdauisset: item quartarii farris, aut heminae, conferere populo. ¶ Quarto, insinuacione non egent cuiuscunque quantitas sint donata, iis quorum domus incendio, vel ruina corrupta sunt: ita tamen ne pecuniae in aliam rem, quam in refectionem conuerse earu fuerint, d. l. pen. de dona. C. ¶ Quinto, non insinuantur donationes imperiales: siue illae fiat a principe priuatis, d. l. sancimus. C. de don. siue a priuatis principi, aut ben. stem. a priuatis, C. eo. de dona. vel inter Augustum & Augustam, l. pen. C. de don. inter vir. & vxor.

14. ¶ 6. Nec donationes ante nuptias iure Codicis: si ipse sponsa, quibus donatum est, minores sint, & patre destituta, l. minoribus. de donat. ante nup. C. contra si maiores essent, l. si simil. g. modo. de don. ante nup. Quamuis iure Nouellarum promiscue, quod pertinet ad lucrum vxoris donationes ante nuptias valeant, sine vlla insinuacione, non etiam quod ad maritum pertinet, §. 1. ut sponsalitia largit. prop. sit contractus, col. 9. au. he. eo. decursum C. de do. ante nup. ¶ 7. Donatio quae ad remuneracionem fit, vel ob defensionem salutem, non eget insinuacione, l. si pater. §. si. Et l. Attilius, de don. P. Quia ea quae remuneracionis causa, vel ob causam sunt, proprie liberalitatis nomine, & donationis proprie regionum continentur, hoc iure, §. perfici, de donat. in P. nec ea quae in alieni fundi, vel rei cultura scienter impendit, quae donare videtur, at non voluntate, sed iure ipso cogente, & ita statuente. In fundo, & l. redemptores, de rei vin. P. Idipsum in indebito soluto, in pacto quod de non petendo, etiam ex causa lucratiua, si donationis, C. de don. gl. in l. si. C. ad Maced. si. ut l. quidam in iure. in princ. de dona. P.

16. ¶ Octauo, non eget etiam insinuacione, ea quae mortis causa donantur, quae vicem relictae causa mortis habent, & quae transferunt in vim legati, l. donationes quas parentes, §. 1. de don. int. vir. & vxor. l. si. C. de don. cau. mort. nouella. 87. §. nam cum faciant ¶ At iure Gallico ex constitutione Francisci primi, in const. Fran. prim. publica anno 1539. art. 122. & 133. statuitur, omnes donationes in iudicari debere apud actum cum ordinacionum locorum, ubi sitae res donatae sunt, vel ubi degunt contraheutes, alioquin declaratis nullis donationibus, nisi a tempore insinuacionis, nulla distinctio minoris, vel maioris summae adhibita. Et quia plerique ambiguis interpretationibus mentem constitutionis distrahant, litemque veluti ex equo Troiano inde egeriebatur, placuit principi Carolo 9. in constitutisomb. Moinesib. latus anno 1566. ar. 38. apud Molinenses statueret, & interpretari edictum aut necesse est iudicari ad esse impostam omnibus quibuscunque donationibus, siue illae essent inter viuos, siue mutuae, seu reciprocae, siue in fauorem matrimonii, siue ob causam onerosam, & cuiuscunque alterius generis, videlicet a die quo fiunt, intra quatuor menses, si res & personae contraheutum regni fuerint extra regnum, intra sex menses, alioquin eas renuntiant inutiles, & sine effectu, & actione. Et proinde, & donatio facta in praemiu emancipacionis filio, in quantum legitime summam & modum excedit, egreditur insinuacione, iuxta l. si quis emancipatus, C. de do. notatur late q. Tholo. 460.

18. ¶ Ceterum scrupulus remouendus est, num iuramento possit renuntiare insinuacioni, iuramento adhibito, ut quamuis insinuata non sit, nequeat renouari? In quo Guido Papae tradit posse iuramento remitti insinuacionem, & ita fuisse iudicatum in curia suprema Gratianopolitana, Guid. Papa. decisio. 351. §. 4. Is tamen contrarius sibi est in singularibus suis, Singula. 346. §. ex his. Videtur & sententiam priorem sequi Ioannes Faber, in §. alia, de simo. Ioannes Andreas in additionibus ad Speculatores, tit. de instrumentor. editio. §. porro. dum modo dolo, vel metu non fuerit iuratum. Quae admodum, inquit, quando quis nequit iurare privilegium sibi concessum, tamen si renuntiationi adiacit iuramentum, sequimur iuramentum, ut in mulierum contractibus alienationum apparet, cum contingat, de iure iur. ap. Grego. c. licet. eo. tit. in Sex. Et videtur insinuacione iuramento in fauorem dantis, ne decipiatur: & proinde, ut putant, poterit ab illo iuramento remitti, cum prouiso hominis tollat prouisionem legis, l. si de pact. onen. C. Contraria tamen sententia verior mihi videtur, ut non valeat donatio sine insinuacione, quantumuis fuerit iurato insinuacioni renuntiatum: ut Paulus Castrensis quoque ratus est, in 1. parte consilior. consil. 97. & Ioannes Andreas, in addit. ad Specul. §. porro. in fi. de instrumentorum editione Baldus, in l. vlt. de sacros. e. ole. C. §. in l. 2. C. de in possessio. legat. & in l. data, C. de donat. Bartolus in l. Mude-

stinus, de do. in P. & in l. sancimus, §. si. C. eo. tit. & alii, vide Cyn. l. si quis pro redemptione, C. de donato. Quia enim haec solemnitas insinuacionis est de substantia actus, non poterit ea remissa actus subsistere, l. cum hi §. si praetor ad ius, de transact. P. l. ubi tra. donatur de do. cau. mor. P. l. cum precario, de precario. P. Et cum haec insinuacio non tam in fauorem donantium inducta sit, quantum in odium fallentium, qui aucupantur bona aliena illicitis artibus, d. l. data, C. de dona. ideo nec poterit remitti iuramento, ne illud fiat vinculum iniquitatis, c. quanto, de iure iur. Non fecus quam inuitilis est remissio fecatus consulti Macedoniani, quam facit filiusfamilias mutuum accipiens: cum non tam in fauorem filiorumfamilias, quantum in odium feceratorum senatusconsultum factum fuerit, l. tamen si non opposita, §. l. 1. ad senatusconsult. Maced. neque malitiosis hominum indulgentum est, l. in fundo, de re. vind. P. & inter est reipublice, ne quis etiam volens, re sua male vtatur, l. 1. de iis qui sunt sui vel al. iur. P. atque ideo ei qui voluerit a donatione non insinuata & iurata abire, facile gratiam iuramenti facientem arbitror. Et proinde etiam non sufficit in fauorem iuramentum fuisse, eam insinuata: sed oportet de insinuacione, si de facere: quia quod de solemnitate est, oportet probare interuenisse, l. cum satis, de agri. & cens. tutoris, de adm. tutor. C. ¶ Puto tamen in tra tempora insinuandi, donatorem posse cogere donantem, ut consensus praestet insinuacioni, si pollicitus est in donatione. ¶ Forma alia donationibus faciendis, ex more regionum ubi fiunt, impositae sunt, ut apud Longobardos Caroli Magni lex. Si quis Longobardus statum humanae fragilitatis precogitans, de rebus suis profalite anima charitatem donationis quamlibet facere voluerit, non sicut habentis fieri solebat, suis sibi eandem rem vendendis, commutandi, & per aliam charitatem alienandis reseruet: sed absolute vnusquisque de rebus suis faciat quod velit, & nouerit a nostra auctoritate sibi penitus interdictionem, duas de eadem re facere donationes, & postquam vnus fructum per precarium retinere, in capitulis additis ad leges Longobardorum per Carol. Magn. c. 1. Alia eorumdem lex a regem Luthario lata. Si quis res suas alii in pingere voluerit, non obsequio, sed ante liberos homines ipsum garantix, (id est, clarum donationem,) faciat, quatenus qui ibi ngat, (id est, donat vnuerfam, vel simpliciter,) & qui gisiles (id est, testes) liberi sint, ut nulli in posterum oriatur conuenio. l. 1. de donationibus quae cum insinuacione, id est cum donatione vnuerforum seu simpliciter fiunt, vel cum lannechbild, id est specialiter, vel ob remuneracionem, l. 2. legum Longob. ¶ 7. Habet Longobardi speciem donationis remuneracionis, quam vocant lannechbild, Galli vocant, (vne paruelle.) In legibus Longobardorum de ea lex haec. Si quis res suas cuiuscunque donauerit, & postea qui donauerit, lannechbild requiserit, tunc ille qui accepit, aut heredes eius, iurenti quod lannechbild reddiditum sit. Et si ausus non fuerit iurare, quod compositum reddat ei fructum quidem, (id est, simile quantum in illa die fuit, qua datum est) & si iurauerit sit absolutus, l. si quis res suas, 3. eod. tit. de donat. l. 2. Longob. ¶ Forma donandi in iure recepta est, ut donatis & traditis instrumentis emtionum rerum, res illae donatae censentur, l. 1. C. de do. Item si quis patitur sciens res suas ab alio veluti proprias in censum deferri, donasse videtur, l. censuatis, 7. §. l. si praes, 8. C. eod.

De Donatione causa Mortis. Cap. 14.

Lib. 2. Instit. tit. 7. Lib. 39. P. tit. 6. Lib. 8. C. tit. 57.

- 1 Donatio causa mortis quid.
- 2 Differentia eius, & mortis causa capionis. Mortis causa capio quid, eod.
- 3 Eius tres species.
- 4 Donare quae persona causa mortis, & quibus possunt.
- 5 Forma.
- 6 Donationis causa mortis finis & causa.
- 7 Donationis causa mortis effectus: eius perpendit mortis tempus, non donationis finis.
- 8 Donatio causa mortis quomodo renouari potest.
- 9 Et quando irrenouabilis.
- 10 Quod in ea substitui potest.
- 11 Eiusdem formulae substitutualis.

Donatio causa mortis, aliam a donatione, quae inter viuos valet, formam recipit. Et ea est, quae propter mortis instantiam fit suspicione: cum quis ita donat, ut si quid humanitus contigerit, haberetis qui accepit, si autem superuixerit, is qui donauit acciperet, aut si eum donationis penitus esset, aut prior decesserit, is cui donatum sit causa mortis causa, de dona. ap. Iust. in l. 2. §. 6. de donat. cau. mor. P. Et in summa haec donatio continetur, ut qui

